

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 08-04-2019
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPAGA
Sagsnr.: 1902868
Dok. nr.: 864201

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 15. marts 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 686 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peder Hvelplund (EL) og Julius Graakjær Grantzau (ALT).

Spørgsmål nr. 686:

”Vil ministeren i forbindelse med udrulningen af 5G-netværket redegøre for de videnskabelige evidenskriterier, som Sundhedsstyrelsen har benyttet ved udarbejdelsen af Sundhedsstyrelsens udmeldinger vedrørende sundhedsmæssige aspekter ved eksponering for non-ioniserende elektromagnetisk stråling (NIEMS) fra trådløs teknologi set i lyset af, at international forskning har vist skader ved NIEMS? Der henvises til: <https://emfscientist.org/index.php/emf-scientist-appeal>.”

Svar:

Til brug for besvarelsen har mit ministerium anmodet om et bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som jeg kan henholde mig til.

Sundhedsstyrelsen har oplyst følgende:

”Evidenskriterier tager udgangspunkt i den måde hvorpå de videnskabelige undersøgelser af en given problemstilling er udarbejdet. I korthed hviler denne vurdering på en række kriterier, der alle udspringer af undersøgelsen design og indhold. Inden for undersøgelser af mennesker har følgende undersøgelsestyper den angivne prioritering, når evidensniveauet bliver vurderet.

En grov, prioriteret opdeling af de forskellige typer undersøgelser er som følger:

- 1. Metaanalyser, hvor man sammenstiller data fra en række undersøgelser og randomiserede (lodtræknings undersøgelser) kontrollerede undersøgelser*
- 2. Kontrollerede, ikke-randomiserede undersøgelser – her sammenligner man to grupper, men der er ikke foretaget en lodtrækning. Dertil kommer kohorteundersøgelser, hvor man følger en gruppe af personer over tid, som ofte ikke har den sygdom man vil undersøge.*
- 3. Sammenligning af eksponeringer blandt en gruppe cases og raske kontroller, et såkaldt case-kontrol studie*
- 4. Ekspertvurderinger blandt eksperter, deduktion fra mere grundlæggende viden (f.eks. fysiologisk viden eller biokemiske forskningsresultater) og klinikerens egne erfaringer med virkningen af forskellige behandlinger.*

Det skal tilføjes at andre forhold også gør sig gældende, såsom hvordan kontrolpersoner bliver udvalgt, hvordan eksponeringer bliver målt, hvordan det er sikret at de personer som er patienter, rent faktisk har haft eller har sygdommen, - altså hvordan diagnosen er stillet, mv.

Der er desuden, som anført, brug for at sammenholde viden fra undersøgelser af mennesker med undersøgelser af dyr og andre undersøgelser af cellers funktion ved eksponering for en given agens, i dette tilfælde ikke-ioniserende elektromagnetisk stråling eller elektromagnetisk felter.

Sundhedsstyrelsen foretager ikke selv studier, målinger eller forskning omhandlende ikke-ioniserende stråling, men vi følger konstant udviklingen i tæt samarbejde med de øvrige nordiske lande. Vi følger endvidere de anbefalinger, der er sat i regi af WHO.

Der bliver i spørgsmålet henvist til en gruppe forskere, der har underskrevet en erklæring om deres opfattelse af den mulige sundhedsrisiko ved udsættelse for elektromagnetiske felter. Erklæringen må opfattes som et partsindlæg i en debat, da den ikke kommer fra en offentligt etableret ekspertgruppe, hverken nationalt eller internationalt.”

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Anja Gade Andersen